

KLANKBORDGROEP BANENAFSPRAAK

Betreft: Reactie op internetconsultatie Wetsvoorstel afschaffen tegemoetkoming arbeidsongeschikten

Den Haag, 26 februari 2025,

Geachte minister Van Hijum,

Deze brief schrijven wij als reactie op de consultatie om het wetsvoorstel voor de afschaffing van de tegemoetkoming arbeidsongeschikten.

Afschaffing tegemoetkoming is een buitengewoon slecht idee

U vindt in ons een tegenstander wat betreft het afschaffen van de tegemoetkoming voor arbeidsongeschikten. Het zal leiden tot een verzwakking van de bestaanszekerheid van mensen met een beperking. Daarnaast zal het effect hebben op de levenskwaliteit, omdat het welzijn achteruit zal gaan en de zorg duurder zal worden.

Verlaging eigen risico is sigaar uit eigen doos

De wijze waarop het kabinet het eigen risico op de zorgverzekering wil financieren door middel van een afschaffing van de tegemoetkoming arbeidsongeschikten zal uitmonden in een sigaar uit eigen doos. Het zal blijken dat de verlaging van het eigen risico ook tot gevolg zal hebben tot een verhoging van de premie van de zorgverzekering. Dit betekent per saldo een verhoging van de kosten die mensen met een beperking moeten maken. De meerkosten zullen worden verhaald door de zorgpremie te verhogen van de basiszorgverzekering en de aanvullende pakketten, het aanbod van de pakketten te verschromen en het doorberekenen van extra bijdragen voor medicijnen. Deze aanvullende pakketten zijn juist de dekkingen waar veel mensen met een chronische beperking gebruik van moeten maken. Tevens zal dit hoogstwaarschijnlijk te merken zijn bij de jaarlijkse onderhandelingen over de basiszorgverzekering. Het totaalbeeld is dat de afschaffing van de tegemoetkoming de verlaging van het eigen risico niet zal kunnen dekken, maar de kosten alleen maar **uit de hand laten lopen voor zowel overheid als patiënt. De situatie zal daardoor ook in het algemeen voor iedereen alleen maar verergeren.**

Aantasting mensenrechten

De universele verklaring van de rechten van de mens zegt in artikel 25 dat een ieder

het recht heeft op een levensstandaard die hoog genoeg is voor de gezondheid en het welzijn van zichzelf en zijn gezin, waaronder inbegrepen voeding, kleding, huisvesting en geneeskundige verzorging en de noodzakelijke sociale diensten, alsmede het recht op voorziening in geval van werkloosheid, ziekte, invaliditeit, overlijden van de echtgenoot, ouderdom of een ander gemis aan bestaansmiddelen, **ontstaan ten gevolge van omstandigheden onafhankelijk van zijn wil**. De afschaffing van de tegemoetkoming arbeidsgehandicapten is daarmee in onze ogen een schending van de universele verklaring van de rechten van de mens.

Daarnaast halen we ook artikel 19 van het VN-verdrag Handicap aan, zoals de Coalitie voor Inclusie en de Vereniging Inclusie in haar reactie terecht noemt: de overheid is verplicht passende maatregelen te nemen om ervoor te zorgen dat mensen met een beperking op voet van gelijkheid zelfstandig kunnen wonen en participeren. Het General Comment 5 zegt expliciet dat: 'het als strijdig met het verdrag moet worden beschouwd als personen met een handicap zelf handicapgebonden kosten moeten betalen'.

Voorstel tot afschaffing tegemoetkoming arbeidsongeschikten verhoogt de financiële wanhoop van mensen en kosten samenleving

De regering zal er ook rekening mee moeten houden dat een dergelijke verlaging van het inkomen - wat de afschaffing van de tegemoetkoming per saldo betekent - dat de wanhoop bij mensen toe zal nemen. Dit zal zondermeer gevolgen hebben voor de maatschappij en de kosten die hiermee gepaard gaan. Wederom zullen bij de ggz de wachtlijsten vergroten en naarmate de wanhoop bij mensen toeneemt zal ook bij het OM de aantallen van zaken stijgen.

Een begrotingstekort dat is ontstaan door minder belasting te heffen op kapitaal en bezit is toch echt de verantwoordelijkheid van het kabinet. Dat is niet op te lossen door minderheden in de kou te zetten. U kunt in tegendeel de inkomenskloof tussen arbeidsgehandicapten en gezonde, werkende mensen verkleinen met hervormingen ter vereenvoudiging van beleid.

Ons tegenvoorstel

In ons stelsel hebben we allemaal verschillende potjes geregeld waaronder ook de Tegemoetkoming voor Gehandicapten en Arbeidsongeschikten. Op zich lijkt het een prima idee om deze af te schaffen met een evenredig bedrag voor verlaging van het Eigen Risico in de Zorgpremie. Echter schuift de minister de kosten voor de tegemoetkoming af naar de zorgverzekeraars waarbij, zoals we hebben uitgelegd de verlaging niet wordt gedekt door het geschrapte budget voor de tegemoetkoming.

We begrijpen de last voor de overheid en instanties van het bepalen wie recht heeft op hoeveel toeslagen of tegemoetkomingen. Het instellen van een op bestaansminimum, inclusief toeslagen, gebaseerd onvoorwaardelijk netto basisinkomen zou nog de meest eenvoudige en rechtvaardige manier zijn om

dergelijke lasten voor overheden te verlichten. Dan kunnen al die potjes worden afgeschaft.

Mocht het kabinet nog niet willen kiezen voor een basisinkomen, dan zou het de arbeidskorting moeten afschaffen en het minimumloon verhogen. We zien namelijk dat het verschil tussen de netto-uitkering van een arbeidsgehandicapte en een nettosalaris van iemand met een zelfde bruto-inkomen voor werken onevenredig groot is (**± €150 met arbeidsvermogen - ± €325 zonder arbeidsvermogen**) . Een beloning voor (weer) meedoen aan de arbeidsmarkt is prima maar mensen die duurzaam, volledig arbeidsongeschikt zijn, worden duurzaam extra financieel gestraft. We verwachten van ons kabinet dat zij vereenvoudiging van, dan wel uitvoering, van beleid bedenken die voor zowel overheid, instanties, burgers als de kwetsbaarsten van onze maatschappij positief uitpakken.

We vertrouwen erop dat de minister de onvolkomenheden in zijn wetsvoorstel inzielt en komt tot een beter en werkbaar voorstel die ons allen ten goede komt.

Hoogachtend,

J.R.D. Plas
voorzitter Klankbordgroep Banenafpraak